Raadsvoorstel

Raadsvergadering
15-12-22

Agendapunt

Nummer

Onderwerp
Financiële eindejaarswijzigingen

Aan de gemeenteraad.

Samenvatting voorstel
Dit voorstel gaan in op drie financiële componenten om onrechtmatigheden bij de jaarrekeningcontrole 2022 te voorkomen en om de realisatie over 2022 beter aan te laten sluiten bij de budgetten. Hiervoor wordt een voorstel gedaan tot het overhevelen van € 1.825.000 aan budgetten.

Eén van de belangrijkste ontwikkelingen in 2022 is de oorlog in Oekraïne. Gemeente Borne heeft sinds maart 2022 opvangplekken beschikbaar gesteld bij de Zwanenhof en Maria Mediatrix. Het aantal opvangplekken is in de loop van dit jaar gegroeid naar 300 op dit moment. Tegenover deze uitgaven staan in 2022 en in 2023 ook inkomsten vanuit het Rijk. Om richting jaarrekening de baten en lasten op begrotingsbasis beter aan te sluiten bij de realisatie wordt voorgesteld deze budgetten budgetneutraal te verwerken in de begroting.

Tot slot worden er drie kredietoverschrijdingen met dekkingsvoorstellen gemeld om onrechtmatigheden te voorkomen. Ook wordt verzocht om een investeringsbedrag beschikbaar te stellen voor twee investeringen (inclusief dekkingsvoorstel) om te voldoen aan wet- en regelgeving.

1 Inleiding
Dit voorstel bestaat uit drie componenten:
- Oekraïnemiddelen;
- De budgetoverhevelingen;
- Kredietoverschrijdingen en aanvragen.

Oekraïnemiddelen
Eén van de belangrijkste ontwikkelingen in 2022 is de oorlog in Oekraïne. Gemeente Borne heeft sinds maart 2022 opvangplekken beschikbaar gesteld bij de Zwanenhof en Maria Mediatrix. Het aantal opvangplekken is in de loop van dit jaar gegroeid naar 300 op dit moment. Tegenover deze uitgaven staan ook inkomsten vanuit het Rijk.

De rijksmiddelen kunnen in twee delen worden opgedeeld, namelijk een normvergoeding per beschikbare plek per dag en in een transitievergoeding om de huisvesting gebruiksklaar te maken.

Het uitgangspunt is dat het voor Borne budgetneutraal verloopt. Er is lang onzekerheid geweest hoe hoog deze inkomsten zouden zijn. Hierdoor zijn zowel de inkomsten als de uitgaven niet op geld gezet in de begroting (dit is ook budgetneutraal).

Budgetoverheveling
Het BBV (Besluit Begroten en Verantwoorden) gaat uit van het stelsel van baten en lasten. Dit houdt in dat alle baten en lasten die betrekking hebben op een bepaald dienstjaar ook in dat desbetreffende dienstjaar moeten worden verantwoord. Hierdoor komen budgetten voor 2022 die nog niet (volledig) zijn besteed te vervallen en komen ten gunste van het rekeningresultaat 2022.
Er kunnen omstandigheden zijn die het noodzakelijk maken dat uitgaven van reeds in gang gezette activiteiten ook in het volgende dienstjaar moeten worden voortgezet. Als dit het geval is wordt de noodzaak tot het voortzetten van de uitgaven in het volgende dienstjaar kritisch beoordeeld. Dit betekent dat budgetoverheveling niet zondermeer en alleen met een goede motivatie kan plaatsvinden.
In een aantal gevallen staat er tegenover de budgetoverheveling ook een reservemutatie. Om de budgetten goed aan te laten sluiten op de realisatie in 2022, wordt voorgesteld om in 2022 deze budgetten te schrappen en de reservemutatie ongedaan te maken en deze stappen in 2023 opnieuw op te voeren.

Kredietoverschrijdingen een aanvragen
Het budgetrecht ligt bij de raad. Er binnen de door de raad beschikbaar gestelde investeringsbedragen gebleven te worden. Voor een aantal investeringen gaat dit niet lukken. Door dit tijdig te melden, met een dekkingsvoorstel, worden onrechtmatigheden voorkomen.

Daarnaast wordt voorgesteld, voornamelijk uit wettelijke en kostentechnische overwegingen, om nog in 2022 met twee investeringen te beginnen. Om onrechtmatigheden te voorkomen wordt middels dit voorstel de investeringsaanvraag met dekkingsvoorstel gedaan.

2 Beoogd resultaat

Door de budgetoverheveling al in het lopende jaar plaats te laten vinden sluiten de budgetten over 2022 beter aan bij de realisatie. Dit zorgt er bij de jaarstukken voor dat er minder hoeft te worden verklaard. De budgetten zijn dan immers al overgeheveld. Door kredietoverschrijdingen en aanvragen in het lopende jaar te melden en dekking te regelen worden rechtmatigheidsfouten bij de jaarrekeningcontrole voorkomen.

3.1 Oekraïnemiddelen

Door zowel de baten als de lasten voor de Oekraïnemiddelen te ramen sluit de begroting beter aan bij de realisatie. Daarnaast kan op deze manier worden voorgesteld een gedeelte van het niet uitgegeven budget worden overgeheveld naar 2023.

3.2 Budgetoverheveling

Het voordeel van de besluitvorming nu ten opzichte van bij de vaststelling van de jaarrekening 2022 is dat de budgethouders nu reeds inzicht hebben in de beschikbare budgetten van 2023 en derhalve in een eerder stadium beslissingen kunnen nemen over de aanwending van de resterende budgetten waardoor er geen onrechtmatige uitgaven worden gedaan. Daarnaast zorgt het ervoor dat er minder ruimte tussen budget en realisatie in 2022 zit, waardoor er geen grote bedragen hoeven te worden verklaard en bij de resultaatbestemming meegenomen hoeven te worden.

3.3 Kredietoverschrijdingen en aanvragen
Door de kredietoverschrijdingen tijdig te melden en dekking te regelen worden onrechtmatigheden voorkomen. Daarnaast sluit de begrote investering beter aan bij de realisatie. Daarnaast worden er twee aanvragen aan uw raad voorgelegd om te kunnen blijven voldoen aan gelden wet- en regelgeving en in verband met kostenstijgingen. Dekking hiervoor kan plaatsvinden binnen de stelposten die hiervoor beschikbaar zijn.

4 Kanttekeningen
Alleen budgetten die voldoen aan onze eigen spelregels voor budgetoverheveling kunnen worden overgeheveld naar 2023. Dit houdt onder meer in dat budgetten incidenteel dienen te zijn, het slechts 1x mag worden overgeheveld en dat de omvang minimaal € 10.000 dient te zijn.

5 Kosten, baten en dekking

5.1 Oekraïnemiddelen
Gemeente Borne heeft sinds maart 2022 opvangplekken beschikbaar gesteld bij de Zwanenhof en Maria Mediatrix. Het aantal opvangplekken is in de loop van dit jaar gegroeid naar 300 op dit moment. Tegenover deze uitgaven staan ook inkomsten vanuit het Rijk. Het uitgangspunt is dat het voor Borne budgetneutraal verloopt. Er is lang onzekerheid geweest hoe hoog deze inkomsten zouden zijn. Hierdoor zijn zowel de inkomsten als de uitgaven niet op geld gezet in de begroting (dit is ook budgetneutraal). Inmiddels weten we dat er vanuit het Rijk voor 2022 € 7,1 miljoen voor de opvang van Oekraïners onze kant op komt en voor 2023 € 9,3 miljoen. Voorgesteld wordt om de begroting aan de batenkant in 2022 met € 7,1 miljoen en in 2023 met € 9,3 op te hogen. Ook stellen wij voor de lastenkant met dezelfde in 2022 en 2023 op te hogen. Daarnaast stellen we voor om € 280.000 van deze € 7,1 miljoen over te hevelen naar 2023.

5.2 Budgetoverheveling
Alle over te hevelen budgetten zijn incidenteel. In de onderstaande tabel treft u de over te hevelen budgetten aan. Er wordt vervolgens kort per onderwerp ingegaan op de reden waarom het budget dient te worden overgeheveld. Het algemene beeld is dat in veel gevallen de uitvoering van de diverse onderwerpen vertraging oploopt, doordat het zoeken naar capaciteit op de arbeidsmarkt om de opdrachten te kunnen uitzetten lastig is. Hierdoor zit er enige tijd tussen het moment waarop uw raad het budget beschikbaar stelt en het moment waarop er daadwerkelijk de capaciteit aanwezig is om er mee aan de slag te kunnen gaan. Dit leidt er toe dat veel opdrachten niet voor het einde van het jaar zijn afgerond, maar pas later.

De volgende budgetten dienen te worden overgeheveld naar 2023:

Onderwerp	**Over te hevelen budget**
Wet open overheid	77.000
Implementatie financieel systeem	154.000
Versterking HR	23.000
Dashboard	40.000
Energietransitie	25.000

Opstellen ruimtelijke economische visie	45.000
Actualisering visie kunst en cultuur	19.000
Verplaatsing skatebaan	50.000
Oekraïne	280.000
Taakmutatie	559.000
Coronamiddelen	148.000
Onderhoud filter zwembad	50.000
I&A werkplan*	270.000
Digitalisering oud archief*	55.000
Verkeersstromen*	30.000
Totaal	**1.825.000**

*achter deze budgetoverhevelingen zit een bestemmingsreserve. In dit geval wordt het budget niet gestort in de reserve budgetoverheveling, maar vloeien de middelen terug naar de betreffende bestemmingsreserve, om er vervolgens in 2023 uit onttrokken te worden. In het geval van het I&A werkplan en digitalisering van het oud archief betreft het de *bestemmingsreserve Programma organisatie*. In het geval van de verkeersstromen betreft het de *bestemmingsreserve Verplichtingen exploitatie*.

Dit betekent dat € 1.470.000 van de € 1.825.000 in 2022 wordt gestort in de bestemmingsreserve budgetoverheveling. In 2023 wordt dit bedrag vervolgens weer onttrokken aan de bestemmingsreserve. In de jaarrekening ontstaat hierdoor een hoger eigen vermogen, bestemmingsreserves maken immers onderdeel uit van het eigen vermogen. Het eigen vermogen daalt met hetzelfde in 2023 weer door de onttrekking.

Wet open overheid € 77.000
Eind oktober heeft uw raad een memo ontvangen over de implementatie van de Wet Open Overheid (WOO). Het betreft een langdurig en intensief traject. Om de implementatie op een basisniveau voort te kunnen zijn de middelen die in 2022 beschikbaar zijn gekomen benodigd in 2023.

Implementatie financieel systeem € 154.000
Momenteel wordt een nieuw financieel systeem geïmplementeerd. Het is onzeker of de implementatie nog in 2022 of in 2023 plaats vindt. Hierdoor wordt voorgesteld het resterende budget van € 154.000 over te hevelen naar 2023.

Versterking HR € 23.000
In het raadsvoorstel versterking organisatie is budget voor capaciteit aangevraagd op het gebied van doorontwikkeling van digitalisering van HRM-processen. Dit proces is in gang gezet, maar loopt ook door in 2023. Daarom wordt verzocht €23.000 over te hevelen naar 2023.

Dashboard € 40.000
Er is € 50.000 beschikbaar gesteld in het raadsvoorstel versterking organisatie voor de ontwikkeling van een dashboard. Er is een start gemaakt met het opstellen van een plan van aanpak. De technische ondersteuning en ontwikkeling vindt voor het grootste gedeelte in 2023 plaats, daarom wordt voorgesteld € 40.000 over te hevelen.

Energietransitie € 25.000
Zoals aangegeven in de begroting 2023 heeft de uitvoering van de energietransitie in 2022 vertraging opgelopen. Het ontwikkelen van kaders voor zonnevelden vindt dan ook in n 2023 plaats in plaats van in 2022. Hierdoor wordt verzocht het beschikbare budget over te hevelen.

Opstellen ruimtelijke economische visie € 45.000
In het nieuwe beleid op de begroting 2022 is incidenteel € 45.000 aangevraagd voor het opstellen van een ruimtelijke economische visie. De uitvoering hiervan gaat plaats vinden in 2023.

Vrijetijdseconomie € 19.000
Wat geldt voor het opstellen van de ruimtelijke economische visie, geldt ook voor vrijetijdseconomie. Om dit traject integraal af te kunnen ronden dient een gedeelte van het budget over te worden geheveld naar 2023.

Verplaatsing Skatebaan € 50.000
De middelen voor het verplaatsen van de Skatebaan zijn pas aangevraagd in de bestuursrapportage. Het lukt echter niet meer om dit voor het einde van het jaar te realiseren. Daarom wordt verzocht het beschikbaar gestelde budget over te hevelen naar 2023.

Oekraïnemiddelen – personeel € 280.000
Het Rijk vergoedt ons de lasten die worden gemaakt voor de opvang van Oekraïners. Het uitgangspunt is dat het voor Borne budgetneutraal verloopt. Een gedeelte van deze lasten zijn gemaakt door het vaste personeel. In 2022 is er in de opstartfase door verschillende medewerkers veel werk verzet voor de opvang van de Oekraïners. Nu de opstartfase is gepasseerd worden er wekelijks ongeveer 80 interne uren aan de opvang van Oekraïners besteed. Hierdoor zijn er diverse vaste taken van het personeel blijven liggen. Deze taken hebben we in 2022 niet tijdelijk extern weg kunnen zetten. Om ervoor te zorgen dat achterstanden op diverse gebieden veroorzaakt door deze crisis, niet nog verder oplopen wordt voorgesteld om € 280.000 van de € 7,1 miljoen die Borne ontvangt over te hevelen naar 2023.

Taakmutaties € 559.000
Voor uitvoering van extra taken vanuit het rijk is, op basis van de circulaires gemeentefonds budget gereserveerd. Volgens bestaand beleid blijven de middelen een jaar beschikbaar als dekkingsmogelijkheid voor voorstellen. Daarna komen ze te vervallen in de algemene middelen. Dit betekent dat dit budget één maal overgeheveld kan worden. Het gaat hierbij om een budget van € 559.000.

Coronamiddelen € 148.000
Conform de raadsmemo van begin november over de inzet van coronamiddelen wordt voorgesteld het restantbedrag dat beschikbaar is voor de bestrijding van de effecten van corona ter hoogte van € 148.000 over te hevelen naar 2023. Gelet op de onzekerheid over de ontwikkelingen van het virus wordt hierbij het voorzichtigheidsprincipe gehanteerd.

Groot onderhoud zwembad € 50.000
Net als bij de Skatebaan zijn deze middelen pas bij de bestuursrapportage aangevraagd. Het grote onderhoud kan echter pas plaatsvinden net na de jaarwisseling. Hierdoor wordt verzocht het benodigde budget van € 50.000 over te hevelen.

I&A werkplan € 270.000
Deze middelen zijn gereserveerd in de bestemmingsreserve Programma organisatie.
We zien door gebrek aan capaciteit en prioriteit voor informatiebeveiliging dat het niet lukt om een aantal projecten in 2022 te realiseren. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de implementatie van de vervanging van TopDesk en de telefonie. Voorgesteld wordt om deze middelen terug te storten in de bestemmingsreserve Programma organisatie en ze in 2023 weer te onttrekken.

Digitalisering Oud Archief € 55.000
Net als bij het I&A werkplan zijn deze middelen gereserveerd in de bestemmingsreserve Programma organisatie. Voor het digitaliseren is er capaciteit gevonden, waardoor er in de 2e helft van 2022 gestart is met het digitaliseren. Dit is een aantal maanden later dan verwacht, waardoor het budget wel noodzakelijk blijft, maar niet alles in 2022 wordt gerealiseerd. Voorgesteld wordt om dit terug te storten in de bestemmingsreserve Programma Organisatie en het in 2023 weer te onttrekken.

Monitoring verkeersstromen € 30.000
De middelen hiervoor zijn beschikbaar in de bestemmingsreserve Verplichtingen exploitatie. Uw raad heeft het college in 2014 e opdracht gegeven om elke twee jaar t/m 2022 de verkeersstromen te monitoren. Deze laatste keer worden de verkeersstromen echter gemonitord in 2023. Daarom wordt voorgesteld het budget terug te storten in de bestemmingsreserve verplichtingen exploitatie en het er volgend jaar weer uit te onttrekken.

5.3 A Kredietoverschrijdingen
Het budgetrecht ligt bij de raad. Er binnen de door de raad beschikbaar gestelde investeringsbedragen gebleven te worden. Voor een aantal investeringen gaat dit niet lukken. Door dit tijdig te melden, met een dekkingsvoorstel, worden onrechtmatigheden voorkomen.

Voorbereidingskrediet 't Wooldrik € 285.000 overschrijding
Er wordt een uitbreiding aangevraagd op het voorbereidingskrediet 't Wooldrik vervolg fase 2. Het voorbereidingskrediet betreft ongeveer 10% van de bouwkosten. Het bestaande krediet ter grootte van € 1.925.000 wordt naar verwachting met € 285.000 overschreden. Dit is gebaseerd op de stichtingskostenraming zoals herijkt in november 2022. We zien dat de bouw van 't Wooldrik duurder wordt. Dit geldt ook voor de voorbereiding. Als gevolg van de oorlog in Oekraïne, het uitvallen van de projectleider en een ontwerp wat nog niet aan het door gemeente gestelde kwaliteitsniveau voldoet, duurt de voorbereidingsfase langer dan vooraf is ingeschat. Naast een langere voorbereidingstijd uit zich dit in hogere voorbereidings- en begeleidingskosten. De uitgaven op het voorbereidingskrediet worden ineens afgeschreven in het jaar waarin de uitgave wordt gedaan. Voorgesteld wordt om dit te dekken uit het positieve begrotingssaldo van 2022 dat in de reserve beleidsontwikkeling is gestort.

GRP middelen Europastraat € 575.000 administratieve wijziging
Er is in het huidige watertakenplan geen rekening gehouden met de oude GRP middelen voor de rioleringswerkzaamheden die hebben plaats gevonden in de Europastraat. Dit betekent dat de watertakenplan kredieten met € 575.000 dienen te worden opgehoogd. Het betreft hier echter een administratieve budget neutrale wijziging.

In het oude GRP was er wel rekening gehouden met deze middelen, deze zijn echter niet overgeheveld naar het watertakenplan, maar teruggevloeid naar de voorziening riolering. De € 575.000 die nu benodigd is voor het watertakenplan zit dus in de voorziening riolering. Om dit op een rechtmatige manier te kunnen verantwoorden wordt voorgesteld om de voorziening riolering te verlagen met € 575.000 en het watertakenplan krediet voor 2022 op te hogen met € 575.000.

5.3 B Krediet aanvragen

Vervanging kunstgrasveld BZSV Investeringsaanvraag van € 340.000
Voorgesteld wordt om in 2023 een krediet beschikbaar te stellen van € 340.000 voor de vervanging van een kunstgrasveld bij BZSV de Blauwwitters. De hieruit volgend kapitaallast van € 37.500 kan worden gedekt uit de hiervoor beschikbaar gestelde stelpost vervangingsinvesteringen. Oorspronkelijk lag in de

planning om deze investering later in 2023 te doen. Door hier direct mee te beginnen in 2023 kan er echter voorkomen worden dat de investering ongeveer € 10.000 duurder wordt.

Scheidingswand Veste Investeringsaanvraag van € 80.000
Voorgesteld wordt om in 2023 een investeringsbedrag beschikbaar te stellen van € 80.000 voor de aanpassing van één scheidingswand in sporthal de Veste. Om te kunnen voldoen aan de geldende akoestische en Arbonormen is aanpassing op korte termijn noodzakelijk. Aan de wet- en regelgeving kan niet meer worden voldaan vanwege de stijgende leerlingenaantallen binnen de basisscholen die gebruik maken van de sporthal de Veste. Voorgesteld wordt de kapitaallast van € 6.000 te dekken uit de hiervoor beschikbare stelpost autonome ontwikkelingen.

6 Vervolg na besluitvorming
Na besluitvorming worden de wijzigingen verwerkt in de begroting 2022 en in de begroting 2023.

Voorstel
Aan de raad wordt voorgesteld om:
1A. De Oekraïnemiddelen in 2022 en 2023 budgetneutraal in de begroting te verwerken door in 2022 € 7.100.000 en in 2023 € 9.300.000 aan baten en aan lasten op te nemen binnen het programma Financieel gezond;

2A. In te stemmen met de overheveling van incidentele budgetten van 2022 naar 2023 van € 1.825.000
2B. De budgetten in 2022 af te ramen en voor € 1.470.000 te storten in de bestemmingsreserve budgetoverheveling en in 2023 deze budgetten weer te onttrekken uit de bestemmingsreserve budgetoverheveling
2C. De onttrekking van € 325.000 aan incidentele budgetten uit de bestemmingsreserve Programma organisatie in 2022 terug te storten en in 2023 weer te onttrekken;
2D. De onttrekking van € 30.000 aan incidentele budgetten uit de bestemmingsreserve Verplichtingen exploitatie in 2022 terug te storten en in 2023 weer te onttrekken;

3A In 2022 een aanvullend krediet van € 285.000 in te stellen voor het voorbereidingskrediet van 't Wooldrik en dit te dekken uit de reserve beleidsontwikkeling;
3B In 2022 een aanvullend krediet voor het watertakenplan in het kader van de Europastraat in te stellen van € 575.000 en dit te dekken uit de voorziening riolering;
3C. In 2023 een krediet van € 340.000 in te stellen ter vervanging van een kunstgrasveld bij BZSV en de kapitaallasten a € 37.500 vanaf 2024 te dekken uit de stelpost vervangingsinvesteringen;
3D. In 2023 een krediet van € 80.000 in te stellen voor de vervanging van een scheidingswand in de Veste en de kapitaallast van € 6.000 vanaf 2023 te dekken uit de stelpost autonome ontwikkelingen.

Bijlage(n)

Borne, 15-11-2022

Burgemeester en wethouders van de gemeente Borne,
de secretaris, de burgemeester,

Gemeente Borne

E.S.I. ter Koele drs. J.H.R. Pierik